

ПЕРЕДПАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:
на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.
Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска“. — З Руслана виходять М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 год. по полудни. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовского ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовского в наш ж Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередню заступу.

Рекламації лише неопечатані від порта. — Оповісті звичайні приймають ся по ц 20 с. від стрічки, а в „Надіснім“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

Крайна пора!

(Δ) Перша половина осінньої сесії була зовсім безвигодна і довела до відставки бар. Гавча, однак іменоване кабінету гр. Штіргка не поправило зовсім політичного і парламентарного положення.

Міністер-предсідник підняв ся тому обнови свого кабінету, до котрого вийшли міністер Залєский, обнявши теку державного скарбу, д-р Браф як міністер рільництва і Длаугош як міністер для Галичини.

Справедливо замічали деякі дневники, що колиб ся друга половина осінньої сесії мала так проминути, як є перша половина, то ліпше булоб вже тепер розпочати різдвяне святкування, бо від 5. жовтня, коли вперше зібрала ся посольська палата, нічого не зроблено крім вибору президиї і кількох комісій, крім одного наглого внесення що до дальмаїтських залізниць і кількох перших читань.

Се вся „робота“ за 6 тижнів. Тимто порівнюють посольську палату з роботою сучасного шевця, що беззастанно клепає в пусте копито і робить сим багато стукоту, але в дійсности з сего не виходить нічого.

А треба зазначити, що се перші тижні нового парламенту, котрий уже поглитив два міністерства, але не завдя своїй спроможности ніяким позитивним ділом.

Коли отже згадаємо, які то великі надії покладано на демократизацію парламенту, а порівняємо з вислідом пятого року естнования народного парламенту, то не можна дивувати ся, що загально запанувала велика зневіра в

широких народних верствах, котрі не кивну-либ пальцем, колиб сій іграшці положено кінець.

Загально вказують на широке спустомельство, котре забирає стільки часу, яко на головну причину сего лиха і справді в народнім парламенті говорять дуже багато, але не роблять дійстно нічого.

Чамало причиняють ся до сеї безділности парламенту німецько-чеські переговори, котрі проволікають ся в безконечність і не доводять до прояснення політичного положення, а крім того також вибори до віденської ради місцею призначен на весну слідуячого року. Тимто і в Празі і у Відні положене запуще не і невразне, а се відбиває ся на поступованю сторонництва, а супроти того і правительству не може дійти до ясного становища.

Гр. Штіргк всім отже мабуть перед Різдом перевести ухвалу бюджетової провізії і тимчасовий регулямін та предлогу про платні урядників, може й вибір делегацій, але на більшу роботу держ. рада мабуть не здобуде ся.

В останних днях відбували ся різні і часті наради представників чеських сторонництв з міністром-предсідником і ресортовими міністрами Трнкою і Ресслером, а з сего можна догадувати ся, що підготовлює ся якийсь зворот в чеській політиці у Відні.

Очевидно поки ще підготовлює ся сей зворот, котрий буде зависимий від того, яке становище займе правительству в різних справах, що доторкують ся господарських і народних питань чеського народу, а також буде се зависиме і від того, як уложать ся відносини поодиноких чеських сторонництв в єдинім чеськім клубі, бо се конечно є

для уздоровлення і взагалі успішности чеської політики.

В чеськім клубі переведено дуже основну розправу над тим, яке становище мають чеські представники заняті в бюджетовій комісії що до бюджетової провізії і як мають голосувати.

Переведено тільки загальну розправу політичну без голосованя, а голосоване послідує імовірно в середу (нині), бо на сей день скликано чеський клуб. (Бюджетова комісія також перевела над бюджетовою провізєю загальну розправу і тепер опинила ся перед рїшаючим голосованем).

Головне змаганє чеських провідників іде до того, щоби поодиноким сторонництвям уможливити єго становище при голосованю мимо ріжних поглядів і удержати єдиність клубу.

А що з теперішним бюджетом вяже ся багато господарських для Чех важних питань, то дуже можливо, що чеські представники будуть при голосованю оцінювати бюджетову провізорию не в політичного але в господарського становища, як се вже бувало давніше. Імовірно буде сторонництвям полишена свобода голосованя. Рїшене западе нині (в середу).

До того часу здержують ся і в бюджетовій комісії з голосованем. Останна нарада гр. Штіргка з Чехами відносилась також до господарських справ важних, а після наради положене не погіршило ся. Може отже тепер загально положене прояснить ся.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привіднувати нам нових передплатників в кругах своїх янжкомів.

О. О. Фацієвич

Земске дерево пізнаня.

Нескінчена мудрість і любов спонукала Творця неба і землі сотворити чоловіка і дати єму за мешканє чарівний город — рай. Бог дав тим чином можливість першим людям віддячуватись любовлю за Бго любов. І они мали зберегти той образ і подобіє мудрости і любови божїї уживанєм тих найкрасіших дарів, якими їх Бог жививував, розуму і волі. Бог сказав до чоловіка: „отъ всякого древа еже въ рай, съїдїю съїсти: отъ древа же, еже разумїти доброту і лукавоту не съїсте отъ него; а въ оньже аще день съїсте отъ него, смертию умрете“.

Чоловик мав отже вибирати: межі життям та смертию, межі вічним щастем та вічним нещастем. Він мав або піддатись волі божїї, а тим самим заслужити собі на вічне щастіє живе, або через неослух і свою волю спровадити на себе і своїх потомків гнів божий і заслужити собі утрату щастя.

„Ти не съїмєши їсти овочу з дерева пізнаня добра і зла“, так сказав Бог до чоловіка, Бог відвїчна правда.

А щож на се сказав бог лжи, діавол? Він з зависти на щастє, яке люди мали осигнути сповненем заборони, бажав їх збунтувати проти волі правдивого Бога-творця. Звертаєсь тому до невісти і каже до неї цілком противні слова, як Бог сказав: „не смертию умрете“. Не бійтесь ви не пірете.

А невіста?

Єва вагаєсь, вже ставє нерішуча і каже: „рече Бог да не їсте отъ него, нїже прикоснете ся єму, да не умрете“.

Бог сказав нам не їсти з того дерева

Олександр Барвіньский.

СПОМИНИ

з моего житя.

(Дальше).

3. Гимназійні науки.

„Non scholae sed vitae discimus“.

Після вакацій у вересні 1857. р. перейшов я до 1-ої кл. гімназійної в Тернополі. Родичі умістили мене й Осипа (через рік прибув й Володимир до 4-ої нормальній класи) в домі в Стрілецькій улиці (нині ул Сокола), біля військової їзжалні, що був власностию віда Білинського, як тоді називали „на своїм вікті“. На ту станцію дали нам родичі за господиню підхожу вже віком дівку, звану загально в Шляхтянцях „кривою Гандзєю“, прислали в села віктуали, а мама що тижня або й частіше навідувала ся до нас, щоби все допильнувати. Крім того дали нам родичі на домашнього учителя Івана Бохенського, (описля парох в Красносільцях, в Збаржчині) з порученя катехита о. Пшецла, котрий радо піддержував добрих свяків, яким був імено Бохенський. Яко співак вїздив часто на праїжки і весіля, отже не дуже намагав ся над нами при науці.

Колиж ми упорали ся з нашими лекціями, тоді крива Гандзєя оповїдала нам казки,

а ми слухали її залюбки цілими вечерами до пізна. Уміла она їх безліч, а до того визначала ся незвичайним даром оповіданя. Богато з сїх казок найшов я описля в Кулішевїх Записках, а ще нині живо в тямці остала мені казка про золотого баранчика так оповідана, неначеб Гандзєя переповїдала грецький переказ про виправу Аргонівтїв. Отсі казки розогрїли в наших серцях любов до рідної мови і розкрили нам багату скарбину народної словесности, про яку ми не могли нічого почути в школі.

4. Мої гімназійні учителі.

Управителем тодішньої гімназії, що містила ся в тим самим будинку, щоби й нині стоїть, в гімназійній улиці, був кс. Вацлав Дворжак. Чеський священик (обняв заступство по директорі Евстахїю Прокочїці), але вже в другім півроці прибув сталий директор Ігнатій Ставарекій, котрий по трьох роках перенїс ся до Кракова. По нїм обняв з початком 1-го півроча 1862 року дирекцію о. Василь Ільницький за котрого я вже скінчив гімназию (1865. року).

За дирекції Ставарского відбували ся в кінцем шкільного року наконецні торжества (Schlussfeierlichkeit) у великій салі, котре заступала місце гімназійної авлі. В сій салі збирала ся молодїж з усіх клас (тоді не були гімназії так численні — всіх могло бу-

ти 350—400 учеників); директор в привїі всего учельского збору з катери відчитував, починаючи з 8-ої класи, клясфікації учеників, а по виголошеню н. пр. Locations Nro 1. mit Vorzug N. N. присутна музика бубнами і трубами давала зна: признаня. За дирекції Ільницького се устало.

В часї моїх гімназійних наук професори вельми часто змїняли ся так, що н. пр. для фіольології клясичної мав я майже кожного півроча иншого професора, а наслідком того неміг анї учитель пізнати учеників, анї ученики учителя, а на тим теряла багато тяглєсть науки і єї висїд. В значній части була се Німці або знімчені Чехи, котрих прислали до Галичини, де они так довго оставали, поки їм не повело ся дістатї сталї посади в своїх краях.

З катехетів здобув собі великий вплив на руску молодїж пок. о. Василь Лопатинський, що був лише один рік (учив нас догматики в 6-їй кл.), але гарним викладом умів науку подати в легкій і приступній формі і зараз перелїтав за другої пів години так, що ми всего навчили ся в школі. А вжеж свїім ексортами поривав наш серця. Бго памяти до вїятив я окреміїй фїлетон в Русланї р. 1906 (ч. 180) вказуєчи на се, щоби й нинїшні катехити йшли тим дорогою, наиколи бажать виховати молодїж в Христовім дуєї. О. Маркїл Попель (чїв мене в І. і II. кл.) не мав впливу на мене дїж, а єго наслід-

ник о. Лука Ляхович старав ся о піднесенє церковного співу і добрі ексорти. Коли за о. Пшецла в церкві хор учеників співав ще латинські пісні (Gloria in excelsis Deo irm.) або німецькі (Lass uns, o Herr! mit deinem Segen), описля Чех Марек, отець пізнішого знаменитого пївіста Людвика Марка, учив співу літургії Борняньского, а хор учеників тернопільских здобув собі славу (визначили ся тенори: покійний уже шамбелян золочинский о. Чемеринський, пок. Анатоль Левицкий, историк, пок. Йо сиф Левицкий (радї, Двора при найвишїм трибуналі і инші). В 7 і 8 кл. був моїм катехитом недавно померший у Варшаві о. Лука Цибік, котрий богато задавав нам трудної праці, вимагаючи точного вивченя єго учебників писаних змосковщєною церковщяною.

Однак і сему вправному хороми гімназійному лучали ся деколи немилї а при тим і смїшні пригоди. На нашу станцію заходив ученик з висших клас Николаї Янович (єсть тепер священиком), далекий наш свояк. Члени хору намовляли єго, щоби він виступив з сольовим співом „Исполнь небо и земля славы Твоея“ в пісні „Святъ“, бо він визначав ся сильним голосом, хоч не мав доброго слуху. Янович нераз вправляв ся в сольових партиях на оболоню над Серетом, а з того пішов жартовливий переказ, що від єго співу гедзєв ся товар на оболоню, подїбно як спів Орфея порушував камїне. Щоби Янович

Велика Випродажа

з причики змїхи льокалю.

Юліян Домбровський

МАГАЗИН ЗОЛОТНИЧИЙ ГОДИННИКАРСКО-ЮВІЛЕРСКИЙ.

у Львові, ул. Гетманська ч. 4.

від 15. сїчня 1912 ул. Академічна 3 побіч Гіпотечного Банку напроти Готелю Жоржа

Великий вибр заручинових перстенів, пїлюбних обручєк, шпильок і букетових перстїнєк.

ані навіть доторкати ся, бо инакше по-
мремо.

От і в тім ціле діло, що Бог заборонив,
невіста усомніла ся в Божу заборону, а ді-
вол ту заборону знехтував та заперечив, каже
св. Бернард.

І якже се стало ся, що Ева, та матір
людського роду усомніла ся про ту ясну божу
заповідь і посміла підсунути божим словам
цілком инше значіне, як они мали? Найваж-
нішою причиною того був злий дух, що зу-
мів всунутись межі Еву та єї небесного Віт-
ця. Той дух н-вчав її замість сліпо дітви-
ного послуху, недовірчого розумованя: „что
яко рече Богъ: да не ясте отъ всякаго древа
райскаго“. А чомуж Бог вам не заборонив зі
всіх дерев в раю їсти овоч, питає хитрий
зводник. Тими словами збудив в Єві сумнів в
боже право. Она радо дала послух словам ді-
явола, а тим самим ослабла в ній любов
до Бога і віра в Єго слова.

А скоро єї душа допустила зневіру в бо-
жий приказ, то перестала тим самим і вірити
і в кару, якою Бог за переступленє своєї за-
борони, назначив. І щож відте та невіста, що
стала колибачись в своїй вірі і любові? А
вжеж ніщо инше, як кожда людина, котра
стратить віру і любов у Бога. Але діявол,
щоби скорше довести її до упадку в гріх, до-
дає ще кілька ложних слів, тай тії вистарча-
ють, щоби Еву відвернути зовсім від Бога.
„не смертию умрете.“

Ви не умрете від смерті, каже вуж до
невісти, „бо Бог знає, що в той день, коли
ви їсте овоч з забороненого дерева, отворять
ся ваші очі, і ви будете наче боги і будете
розуміти, що є добре, а що зле“.

„Відаше бо Богъ: яко в оныже аще день
свїсте отъ него, отверзутся очі ваши, и бу-
дете яко боги, вїдающе доброе и лукавое.“

Що потім стало ся, який був кінець ці-
лої події, ми аж надто знаємо всі, бо всі дви-
гаємо на собі по нинішній день наслідки за
переступленє божого закону першими праро-
дичами!

(Конець буде).

Допись з Старосамбірщини.

(Московщина під урядовим ожором. Венямі-
нок ради повітової та батюшка Василькевича,
Старосамб. Теміда).

Від якогось часу московщина в Старо-
самбірщині піднесла голову та пустила глиб-
ше коріне між наш нарід особливо між зба-
ламучене міщанство Ст. Самбора завдяки
помочи та покрову ц. к. властей, які щиро та
запобігливо опікують ся тим страшним чира-
ком, який не тільки лоточить наш національ-
ний організм, але також заускає своє коріне
і в державній організм Австрії.

Більше як десять літ всі ц. к. власти
завели у своїй урядовій переписці рускій фо-
нетичну правопись і у великій часті прийнято
се навіть в нашім краю, щоби дотичні розпо-
рядженя були точно виконані. Ондвк в Ст.

Самборі деякі уряди просто з того глумлять
ся. Нехай хто надасть пр. за рецешом лист
адресований по руски на почті в Ст. Самборі,
а одержать рецеші такою московщиною ви-
писаний, начеби у який Вятці або Астрахани.
Се саме і у ц. к. суді, старший офіціал су-
довий Самуїл Бачинський навіть всякі при-
ватні, правні письма писані фонетикою, на
глум розпорядженням властей легалізують тільки
етемольгією і московскою тарабанщиною, по-
слуговуючи ся виладженою на ту ціль печат-
чаткою.

Деякі наші москалі сподіють ся, що при
помочи тутешного ц. к. судії Грігорушки спо-
внать ся іх задшевне бажанє, та в короткім
часі появить ся в Старосамбірщині московський
батюшка, а декотрі навіть вказують на мно-
говадожного младенца Качмара, котрий, бу-
дучи гім. учеником в Самборі, кинув ся був
з кулаками на свого катехита тільки для то-
го, бо той був Українцем. Нані той герой, що
довгий час по виключеню з гімназії пере-
мешкував у Грігорушки, має знаходити ся в
духовній семінарії в Росії, щоби колись вер-
нути до Галичини яко „благовістник“ цар-
славія.

В послдних часах наші москалі розпо-
стерли крила своєї чорної опіки на кілька сіл,
ославлено звернули свою увагу на Страневиці
власність руского перемиского владика. Грі-
горушка дбранши собі до почи Мах. Дембіц
кого в старосамбірскої ради повітової та мі-
сцевого приходника Евг. Козаневича, видчая,
що з основанєм читальні ім. Мих. Качковско-
го не поведло ся, забажав оснувати так, як в
темній шляхотській Бачині „молочное іскусство“
сподіючи ся тим способом на царосийську
ідею взяти страшевицьких селян. Ондвк на
щастє селяни признали ся на фарбованих ли-
сах та відвернули ся від них, полишаючи при-
чесній „тройци“ лише дяка та паламаря.

За то гладше пішло в Волошинівій ба-
тюшці Білинському.

Той загонистий подвижник московщини
після оповіданя таки єго парохіал в церковно
помишеного при будові церкви матерьялу,
та з 30 ялиць, які стято на парохіальнім, на
18 літ задля взірцевої господарки замкненім
лісі, побудував дм на читальню ім. Мих. Кач-
ковскоого, тільки біда, що крім двох чи трох
хрунів, нікто до неї не хоче належати з мло-
шинських селян.

Одно тільки чудно: ц. к. староство в Ст.
Самборі дуже вразливе на се, наколи які на-
віть колики витинає ся в ерекціональнім а
до того в замкненім на вируб лісі, за зрубанє
20 матерьялових ялиць о. Білинському якось
нічого не говорять. Ондвк Господоньку мило-
сердний, таж про се вже у нас і воробці на
дахх цвирінькають, що уряд а особливо ста-
роство в Ст. Самборі держить ся тої засади:
„prawoslawje oslabi silę Ukrainców“, не пита-
ючи на се, що оно підітне силу австрійского
уряду, — а може староству заступити «при-
ставом».

Де тільки зійти ся з яким будь Поляком
в Старосамбірщині та зачати з ним розмову
на тему питань політичних дня, всюдю і від

кожного учує ся наріканя на жидів за се, що
они поклади пятно несовісности не тільки на-
житю і ділах окономічних та торговельних
нашого краю, але також і на житю успільнім
і політичнім. Ондвк, щож з того? мова ся
мовить, а хліб ся їсть; нарікає ся на жидів,
але форитуює ся іх всюдю так, що жаден уряд
без них обійти ся не може. За „панованя“ в
Старосамбірщині бл. п. Річчія мала Старосам-
бірщина такого жида Шнайда, котрий сирю-
ваджуючи ся до Ст. Самбора може не мав і
200 К маєтку; нині се першій богач. За то
був він колись „Mädchen für alles“; навіть
на патриотичних шопках польських виступав
з бесідами яко „польскі жид“, нині, здає ся,
грає в сивостичну дуду. На єго місце вису-
нув ся Сімон Я. Проворний той жидок не має
більше маєтку як тільки 1/4 часть з одної
реальності в Ст. Самборі а прецінь каса ради
повітової уділила єму кредиту на 40.000 К.
Тими грішками мавіпулов він дуже добре між
бойками старосамборского повіту, висилаючи
іх до Америки та закупляючи для них кора-
бельні карти, одєжу та др. побирючи від
свого капіталу і 25%. Правда, як то красиво і
мудро ратує старосамбірська рада повітова на-
рід, набиваючи кишеню жидовину? Згадати
належить і се, що сей жидок в повітовій касі
так, як у себе в дома, — всюдю загляне та
вотрєне свій ніс, бо наш батюшка маршалок
страшно любить жидів! за то як прийде к-
лись „Москаль“ відплатить ся їм за всі
часи!

В Старім Самборі страшно химерна Темі-
да; за марні сляця пакує зараз сім днів
арешту без заміни на гроші, скоро тільки о-
скорбить ся маєстат якого кацана; за те знов
за важке побитє 4 К кары, коли приходить
ся покарати кацана.

Деякі люди шепчуть собі на ухо, що ба-
тюшка Кущій разом зі своїм фірманом учите-
лем Владимиром Шемердяком за ревне по-
пиранє депутата Гошовского одержали наго-
роду у виду акту обжалования. Коли такої на-
городи підждуть ся комісарі виборчі, які за-
взято підвзяли ся при послдних виборах, Бог
знає; а заслужили собі на ню не аби як.

З державної ради.

На вчерашнім засіданю приступила па-
лата послів до розправи над предлогою в
справі з мѣни правильника.

Перший промовляв п. Будзинов-
ский. Він заявив, що хто хоче мати здоро-
вий парламентаризм, мусить також виключи-
ти можливість обструкції. Се ондвк можуть
зробити лише ті, що мають нині на парла-
мент вплив. Русини не є в тим часливим по-
ложеню, щоби могли брати участь в законо-
давстві і контролі державної адміністрації.
Если Русини хотять здобути конституційні
права, то мусять уживати середників на-
силств поза палатою і в самій палаті.

Бесідник виказує, що правительством ро-
било все заходи, щоби здержати розвій ру-
ского народа.

По прилуці Галичини до Австрії твори-
ли Русини дві третини населеня цілого краю,
а населєнє галицького князівства було майже
виключно руске.

Перед кільканацяти роками було Руси-
нів у східній Галичині поєрх 88 проц. всего
населеня, а нині той проц. зменшив ся на 68
проц. Є то наслідок польонізаційної політики.

Поляки кривдять Русинів на кождім по-
лі. На пр. на удержанє старячних памятни-
ків вставлений є в кравім бюджеті видаюк
в такім відношеню: 98 проц. на польскі, і проц.
на жидівскі, а 0.7 проц. на рускі памятки.
Господарска політика в краю веде руского
мужика до руйни.

Русини мусять послугувати ся надзви-
чайними середниками борби; до тих способів
палежить право обструкції, яке давав старий
правильник. Если держава і сторонництво по-
можуть Русинам до одержаня іх прав, то Ру-
сини будуть могли згодити ся на реформу
правильника і зречи ся можливости обструк-
ції. Але покищо Русини будуть голосувати
проти всякої зміни правильника і проти об-
меженя права обструкції. (Опелски з руских
лав).

По промові п. Ходца замкнено розпра-
ву. Вибрано головних бесідників: пп. Каліну і
Германа.

Головний бесідник „за“ др. Герман
заявив, що сторонництва палати, котрі баж-
ють правильної і успільної праці палати, стре-
млять до сего, щоби она відбунала ся на о-
снові правильника. Тому ондвк, що нині не
може ше бути ухвалена постійна зміна пра-
вильника, треба проте згодити ся на тимча-
совий правильник, який протягом двох літ
показав ся так потрібним. Супроти сего бесі-
дник не хоче забирати палаті часу і зрікає
ся дальших виводів.

По кінецьнім виводі п. Штайнвен-
дера ухвалено предлогу в справі правильни-
ка в другім і третім читаню без зміни, в
формі предложеної комісією.

Ряд менших предлог, умічених на дне-
внім порядку, відіслано до комісії, після чо-
го приступлено до дальшої розправи над на-
глим внеском п. Кернера в справі іменовань
судій в Чехах.

По промові п. Кернера, який мотивував
наглість своего внеску, відложено наради.

Межи предложеними на вчерашнім засі-
даню внесками находить ся внесок гр. Лясоц-
кого в справі зміни і доповненя закона про ху-
добячі пошести. Межи запитами находить ся
запит п. Бузєка і тов. в справі утечі М. Січан-
ского зі станіславівскої тюрми. Інтерпеляти
питають, чому Січанського оставлено в Стані-
славіві, мимо сего, що нагляд над ним був
там получений з великими трудами.

Найближе засіданя нині; на дивнім по-
рядку перше читанє всіляких правительствен-
них предлог.

З палати вельмож. На вчерашнім засіданю
палати вельмож кн. Віндімгред повідомив па-
лату про зрєченє архієп. Фердинанда Кароля
в достоїнства члена палати вельмож і тому

вича вивчити добре вимагного від него со-
льового співу, спровадили єго товариші в су-
боту на нашу станцію і там ціле пополудне
вправляв ся він, витягаючи басом „Исполнь
небо“.

Колиж на другий день в неділю прий-
шло ся єму виконати свою ролю, затягнув він
на нещастє так фалшиво, що в хорі настало
замішанє, а всі участники одєн за другим
схоронили ся поза органі, що стояли ва хор-
а в середній церкві і безрадний Янович о-
став самісенький. Хор не докінчив уже свого
співу, а Янович не дав ся більше наклонити
до сольової партії.

З професорів-фільольогів визначав ся
Німець Вільгельм Габрігель, (опі-
сля був директором гімназії в Бродах), онд-
важе часто западав на здоровлю (на очі) і то-
му переривав науку відпустками. В 5-ій класі
він учив нас старинної історії і єму в першій
мірі завдячую замилованє до сего предмету.
Але ше більше розогрів і воглитив се зами-
лованє о. Вільям Кукій, що часто в 7-ій
класі заступив деяких професорів, а відтак
в 8-ій класі уділяв нам весь рік сего предме-
ту і умів усіх своїм гарним і займавим ви-
кладом зохотити до науки історії. Вн пода-
вав нам ради, які історичні діла читати крім
шкільного учебника Вільгельма Піца і пе-
редовсім поручив нам двотомову всесвітню
історію Георга Вебера. Крім історії учив ди-

ректор Ільницький логіки і психології, а на-
уку психології і історії оживляв своїми по-
міченнями з життя, з подорожий, на яких мав
нагоду зібрати багато досвідів, лізнати людей,
творити штуки і житє культурних народів. Осо-
бливо наводив часто приклади з Шекспірових
творів і тим захопив нас до читаня іх уже
в 7 і 8 класі.

В низшій гімназії учив нас історії проф.
Теодор Біловус, а особливо просторо опо-
відав австрійську історію. Виклад єго був
добрий, але учеників Русинів класифікував
строго, бо — як казав — Русин най учить
ся, бо він потребує науки, а Польяк (має на
думці головню снів ділячи) може без того
обійти ся. Найліпшою ноткою (тоді) кождий
професор виписував ноти нераз дуже широкі
після власного концепту, не так як нині ко-
роткі і усталені) було hinreichend. „Es ist
zwar rechtgut, aber doch nicht hinreichend“,
говорив не раз. Як в сій справі так і в цілм
житю був се оригинал, але шира, людяна ду-
ша, справдешний народолубець. хоч без ясної
свідомости. Все гражданкою, чи кирилицею
печатанє було у него руске. Він намаган-
ся так же писати дєпо і видав „Благовістная
Катица“ рід афризмів і обмислю розвідку
про Рускі Церкви, котру поч в від-
єниетских пирамід та асирійских і вавилонь-
ских палат. Опісля став директором гімназії
в Бохні, звідки що неділі і сьвята Уздєв на

богослужєнє до рускої церкви в Кракові. Був
він нежонатий і мешкав там в директорській
канцелярії і тим способом оцадив значній
маєток, котрий обертав на подорожи по дале-
ких краях старинного сьвіта, лишив фунда-
ційний дім для вихованя руских дівчат в Ко-
ломиї і помагав своєму братови, печатникови,
до основаня печатні. Все своє жите бажав
богато оженити ся і розписував листи (на кар-
тах викроених із зошитів учеників) до всяких
нежонатих Русинів, щоби багато женили ся,
бо звідкиж возмуть ся патриоти?! Ондвк не
оженив ся до кінця житя, котре закінчив у
Коломиї, де переніс ся, перейшовши в стан
супочинку.

Класичних язиків і німецкого учив та
кож добре Франц Адльоф, Чех, (опі-
сля директор гімназії в Бродах, де й помер),
а в VI-ій класі знернув головну бачність на
привисані в Organisationsentwurf für Gymna-
sien т. зв. Redeuöbungen. Ондвк обмежив се
до виголошуваня декламаций задаваных уче-
никам. На мене першого припало з черги ви-
ступати одного дня на кафедрі (професор за-
сїв собі в лавці побіч учеників) і декламува-
ти Шіллєра: Gr.f von Habsburg. Маторшоно
зробилось мені, коли так влєрше був я при-
неволений виступити перед учениками око
око на підвисєню, ондвк се мало вельми
добрі наслідки, бо заправляло до сьміливо-
сти і відваги. Проф. Адльоф дуже добре по-

давав розбір од Кльоппштока, котрі читав з
нами і тим вправляв до пояснюваня поетич-
них творів, що мені опісля вельми стало в
пригоді.

Одним з найліпших педагогів і методик
був проф. Йосиф Чачковский (опі-
сля директор реальної школи в Станіславіві,
ум. у Львові на вислужєнні), котрий в 7 і 8
класі учив нас математики і фізики. Як не-
будь сї предмети менше мене займали, то я
наслідком доброї методи і незвичайно людя-
ного поступованя професора з учениками, на-
брав великого замилованя і до сих предметів.
Проф. Чачковский старав ся всякими спосо-
бами улепшити науку сивх предметів, довести
учеників до арозуміня трудних не раз і пре-
довгих математичних доказів з фізики, а хоч
вельми строго вимагав поданих ученикам ві-
домостей, ондвк належав до тих учителів, що
тільки виімково давав „двійки“. Навіть недба-
лих і лїнвях умів він приневолити і спонука-
ти до науки так, що навіть такі осягали бо-
дай достаточний поступ. Отсе й зумів я вже
тоді зрозуміти і він став для мене взірєм в
моім учительським заводі. В три роки по скін-
ченю гімназії вийшов ся я знов з моїм про-
фесор м в Бережанах, яко молодий єго това-
рищ, бо там став я заступником учителя 25.
вересня 1868 р. Але до сего ще поверну піз-
нійше в моїх споминах.

(Дальше буде)

зчеркне архівназ з листи членів палати вельмож.

По представленю нових членів кабінета, полагодила палата три договори заклучені з Сербією, та начерк закона в справі карного законодавства для молодежи і опіки над вихованем молодежи на основі реферату д-ра Бернрайтера в другим і третім читаню. Після сего довершено виборів до поодиноких комісій.

Бюджетова комісія. На вчерашнім засіданю Суджетової комісії п. Корощець висказував свій жаль задля сего, що чеські послы беруть участь в правготавляючій ся коаліції великих народів, натомість менш народи, а особливо Словінці лишаютъ їх власній судьбі. На піднесені проти Чехів заміти відповіл п. Удржаль.

П. Шустершіц заявив ся в своїй промові за ухваленем лише місячної провізорії. В подрібній розправі обговорювано насамперед цісарский розпорядок.

Міністер-предсідник гр. Штіргк спротивив ся внескові референта, т. є, щоби затвердити лише часть цісарского розпорядка і доказував, що комісія може лише або затвердити або відкинути розпорядок в цілости. Мін. скарбу Залеский заявив, що правительство за стягнуло не 60, але 76 мліонів позички, отжицла сума обнята тим розпорядком. Підсудитой суми наступило в ратах, решта 16 мліонів, находить ся як довг на conto corrente до розпорядимости правительства і буде доверва в тих днях платна. Треба однак стояти на становищи, що ціла сума 76 мліонів є вже зужита.

Звітник цофає свій внесок, станить однак, щоби до ухваленого цісарского розорядку в 31. марта 1911 прийняти таку резолюцію:

„Постанова § 4. ціс. розпорядка як довго покритъ той операції не може наступити на основі кредитової операції; піддає комісія критиці, тому що не можна в нїм доглянути умотивованя постійного обтяження.“

П. Зайц поставив внесок, щоби відкинути цілий розпорядок, який містить властво три розпорядки, іменно в справі бюджетової провізорії, в справі субвенції для товариств морепланства і в справі 76-мліонової позички е ventуально затвердити лише першу часть розпорядка.

По промовах мін. Штіргка і Залеского, які збивали ті виводи, засіданє замкнуено; слідує чині.

Уряднича комісія радила вчера над внесками підкомітету в справі підвищення плати контрактних урядників. Реферував ту справу п. Галь. Підкомітет домагає ся підвищення урядничих поборів о 16 прц., підчас коли правительство наміряє підвишити їх лише о 4 проц.

Шеф секції Фріс заявив що в сїх днях внесе правительство закон в справі прагматки і при тій нагоді повідомить також про намірені зарядженя адміністраційні, в цілі поліпшення плати також інших державних функціонерів. Вже однак нині правительство заявляє, що намірена акція з фінансових оглядів обертає ся в значно тісніших рамках, ніж домагає ся внесок підкомітета.

П. Матакевич вказав на потребу порозуміння межі правительствою а комісією, та сповнення домагань контрактних урядників що до поліпшення їх платні.

Італійско-турецка війка.

Всі приватні вісти згідно доносять, що Італійцям удало ся дня 26. с. м. по тяжкій борбі виперти Турків і Арабів з полевих шанців між крїпостями Генїні і Сїді мезрі. Сї дві крїпости здобули італійські війска з багнетом в руках. По обох сторонах є значні втрати. Турки цофнули ся в неладі і полишили на площі бою вбитих і ранених. Крім сего велике число Турків дістало ся в полон. Вчєра зачали Італійці дальшій похід до надбережнї місцевини Гайнзара.

Ревеляції Енвера бєя. Бувшій війсковий аташе при турецкій амбасадї в Берліні майор Енвер бєя, що перекирав ся на театр війни, вислав з Бенггазі під датою 12. с. м. до членів турецкої амбасадї в Берліні лист незвичайно оутимістичний, в котрім твердить, що припаси поживи, завдяки урожаю, вистарчуть на два роки. Також припаси амуніції на довго вистають там більше, що Араби щадять амуніцію і стріляють лише тоді, колиже читальні „Просвїти“ стрічаємо гурток

ворог є вже близько. Італійске війско поганює ся, коли тимчасом настрій між Арабами і правительськими війсками турецькими є добрий.

Італійські кораблі біля Альбанї. Чотири італійські війснї судна стоять після урядового звіту від 2 днів у заливї Рашедї на Й. нськийм морі, не підіймаючи якої небудь акції.

Великодержави а бльокада Дарданелів. „N. fr. Presse“ дізнає ся від свого дописця в Берліні, що Росія звернула увагу великодержав на сумні наслідки бльокади Дарданелів італійськими війснними суднами. Великодержави в привітельскій спосіб звернули увагу як в Римі, так в Царгороді, щоби переврати сего рода кроки. В Римі підчеркнено, що неутральна торгволя по есла би нечувано тяжкі шкоди наслідком бльокади, а в Царгороді звернено увагу, що закладанє підводних мін в Дарданелях виставило би торговельні судна неутральних держав на великі шкоди.

Що здобули Італійці? Тому, що після вісний Порти крім кількох місцевин на побережжю Триполїтанї, занятих Італійцями, в дійсности цілий віллет находить ся під зарядом Туреччини, Порта першила перенести осидок війснї до Сївн.

Дарданельська справа. Півурядово доносять, що Франция безсумнівно прилучить ся до кроку російского правительства і буде проствї Італію, щоби не носилась згадкою бльокади Дарданелів Сей крок буде привітельскій з відкликом на договір з 1871 року, а також на протокол льондонської конференції про морске право з р. 1908 і 1909, після котрого війснї сили, переводячі бльокаду, не можуть замикати прїстуду до портів і неутральних побереж. Хчє сей протокол не є ще підписаний ніякою великодержавою, то однак Італія і Туреччина неоднократно покликували ся на него.

Остріюванє „Марти Вашингтон.“ Дневник „Jedinosi“ твердить на основі одержаного листу від людей з парохода „Марти Вашингтон“, що сей корабель був фактично остріюваний італійськими війснними кораблями.

З Байриту наспіла вість до Берліна, що бльокади порту ожидають вже в найближшій тижднї.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Григорія; римо-кат.: Андрея ап. — В пятницю: руско-кат.: Плятона; римо-кат.: Єліґнї.

— **50 000 послухань в однім році.** Сьв. Отець папа Пїв Х. цїняв в 1910. р. на послуханю 49 597 осіб. Є се лише прилюдні і приватні послуханя. Коли до сего дочислиты тисячі прочан, яких Сьв. Отець приймав в дуже великим числї, то повисше число буде о много більше.

— **Польско-русна угода.** „Poln. Corresp.“ доносить з Вьднї, що вчєра по полудни зачали ся польско-рускі переговори, в яких взяли участь президїи клубів українського і польского, а се Русини: пп. Кїсть Левицький, Окуневскїй і Петрушевїч, і Поляки: пп. Абрагамовїч, Герман, Стапінскїй, Скарбек і предс. пол. др. Біліньскїй кола, який проводив нарадам. Предметом нарад були основи соймової виборчої реформи. Відоручники укр. клубу поставили отї жаданя: 1) 31 прц. всіх соймових мандатів для Русинів; 2) утвореня в гал. соймї окремої рускої курїї; 3) трох руских членів в краєвім видїлї; 4) утворенє одномандатових виборчих округів, відмежених від народним оглядом; 5) задержанє дотеченї вніях вірільних голос в соймї; 6) утворенє загальної доновняючої сільської курїї, непертой в загальнім правї голосованя; 7) помноженє числа сільських послів до 88; 8) непетрификованє виборчої ординації; 9) понеханє плюрального голосованя; 10) відповідне розміщенє руских мандатів у всіх курїях, не включаючи курїї великої власности і міської курїї.

— **Артистичні прогульки Українского Людоного Театру тов-а „Руска Бєсїда“ у Львві.** До розбудженя національної свідомости серед низших верств суспільности можна стреміти ржними дорогами, ніяка однак не веде так прямо і скоро до цілі, як живе, рдне слово, рідна пісня на сценї. Се зрозумїли і наші просвїтні товариства — і нині при кожній май-і Галичини, яким предложила культурні і го-

людий, які уладжують театральні представленя. Безперечно не вї такі представленя виходить гладко і складно, бо і годї жадати, щоби люди без спєнїчної рутини, без елементарних нераз відомостей змогли виводити штуки як слїд. Се однак не впливає зовсїм на працю в тїм напрямї по селах, серед неவிбагливої публики. Інакше стоїть справа по місточках, де збирає ся на представлєнях мішана публика як що до степеня образованя і смаку, так також що до народности. Там мусять ся мати на увазі, щоби замість признаня за працю не наразити ся на глум, тому не можна відважуватись там на уладженє представлєнь без відповідних сил. Се спонукало дружнню Укр. Люд. Театру до уладженя артистичних прогулок по таких місцевинах.

Першу прогульку уладжено в суботу 25. с. м. до Городка ягайл. з виставою штуки „Жидівка вихрєстка“, драма на 5 дїй Тогобочного. Помимо непогоди саля „Гвізди“ вицовнила ся по береги публикою, яка грїмко одлєскувала гарну, справді артистичну гру. Читальня просвїтї мала чималїй дохід. Серед широго, сердечного настрою працюю симпатичну дружнню, та проханє як найскорше в другє загостити, а успіх запевно не буде меншїй.

Другу прогульку уладжує Українскїй Людовий Театр в неділю дня 3. грудня до Яворова і відіграв в салї „Народного Дому“ по полудни о год. 3½ „Пан Шугаревич“ комедія на 4 дїї С. Е. Зїневича, а ввечером о год. 7. „Жидівку вихрєстку“, драму на 5 дїй Тогобочного. Часть доходу призначає ся на українську гимназію в Яворовї. Дальшї прогульки оповїстимо пізніше. — *Управа Театру.*

— **„Narodni Listy“ — Крамарж а чєский нарїд.** Нашим читачам вже вьсно, що пос Крамарж в розмові в дописцем „Нов. Временї“ Янчевецким оклеветав українскїй, національнїй рух, а часопись „Narodni Listy“ сю клевету ще підірвала україножернїм сосом. Щоби виказати, як задивляють ся самі Чехи на „Narodni Listy“, п. Крамаржа і їм подібних клеветників, вистарчить подати звїт з прєд-су, який відбув ся недавно в Празї, перед присяжним судом в Празї відбув ся процес редакції „Narodni Listy“ проти чєского поета Махажа, Махаж у фейлетонї написав, що редактри „Narodni Listy“ продали свої пересьвідченя до рови Крамаржовї. На се головний редактор п. Здарскїй обжалував Махажа о обиду чєств. Оборонєцї перев в доказ п. авді. Виказав, що „Narodni Listy“ через два роки постійно атакували моллодоческе стороництво і д-ра Крамаржа, що атакували єго ще 28. грудня 1909. р., а 7. сїчня 1910 вже єго славили, бо 1. сїчня спілка з д-ром Крамаржом на чолї купила сей дневник. Публика цілий час демонструвала в чєств Махажа. Увільняючий єго вирок прийато олєсками. Такий п. Крамарж, такий єго „лайборган“ „Narodni Listy“. Як зачувати провідників чєского стороництва реалїстїв мають запротестувати проти україножерства „новославянїнїа“ Крамаржа.

— **Русїйска опїна над Галичиною.** Незабаром відбудуть ся оргєнізаційні збори „западно-руссаго общєства“, яке поставило собі цілю ширене русофїлства між українським народом, як в Росїї так також поза її державнїми межами. Аранжєрами сего нового агїтаційного осїлку є гр. Бобрїнскїй, Вєргун, Фїлевїч і богато генералів. Для інформацийних цілїв буде покликаних до Петербурга на сталїй побут одєн із галицьких москвичів.

— **Кїлькї видають на тютюну?** Статистичні числа з тютюнового доходу за рік 1910. виказують дещо цікавого про хмару диму з тютюну. Продажа тютюну в Австрїї представляє ся дже корисно. В році 1910. продано в краю 389,371 а за границю 10,390 метричних сотнарів, се значить о 1,5 прц. больше як в попереднім році. Найбольшїй дохід державї принесла продаж папросок, бо зросла в порівнаню з попереднім роком о 12,03 мліонів корон. Весь дохід з тютюнового монополю вносив в р. 1910. — 287,38 мліонів ко он, що в порівнаню з попереднім роком становить підвижку о 11,31 мліонів корон.

— **Дєпутация Німців з Галичини.** Кореспондєнція „Deutsche Nachr.“ доносить, що дєпутация Німців з Галичини, вложена з 6 членів явила ся вчєра перед полуднем під проводом п. Густава Гроса і Кешмана у предсідника кабінета і в мінїстрів: просвїтї, скарбу і Галичини, яким предложила культурні і го-

одспарскї жаданя галицьких Німців. П. Густав Грос, як провідник німецького „Schulverein u“ предложив меморїал в справі німецького шкільництва в Галичинї.

— **„Воюючі підярємні Росїянї“.** На акцію в справі видїленя Холмщини росїйским правительством з польского королївства, яку розвели Поляки в цілій Галичинї, а котра зміряє до приневоленя австрїйської дипломатії до протесту проти сего як пишуть польскї часописи „четвертого подїлу Польщї“, відповїдає орган гр. Бобрїнского „Прикарпатская Русь“ (ч. 632) заявив до своїх Маруцаків, щоби йшли „на созыаемєе поляками і євреями митинги (віча) и вносили свои розолуції о томъ, что мы, галицькіє червоноруссы, стоимъ за одно съ вашими многострадальными холмскими сородичами и искренне желаємъ имъ, чтобы они уже разъ наконецъ освободились отъ многовѣковой польско-австрийской неволи“. Цїкаве, чи дуже втїшить ся „Gazeta narodowa“ сїм кроком своїх пушлїв і чи справді найде ся якийсь „підярємний“ Маруцак, що мати ме на стїльки вїдвали, що виступить прилюдно проти польської акції. Ми сумніваємо ся, бо знаємо добре русофїлську дволичність. „Прикарпатская Русь“ гремить, бо так подобає ся гр. Бобрїнскому і росїйским націоналїстам, хлїбодавцам „підярємників“, але рївночасно тїшком-нішком вивєнно отъ Маруцака своїх польских опікунів, що се нешкідливї фаєрверки, яких ніхто з їх стороникив и не думає брати на серїю. *Свїтї.*

— **Вчєрашні дєповняючі вибори послів до держ. ради** скінчили ся таким вислїдом: В Золочевї одержав канд. Дулемба (Rada Nar.) 738 гололїв, а Райцєс (Брайтеров-ць) 815 гол.; в Зборовї Дулемба 236, а Райцєс 509; в Озїрїйї Дулемба 257, а Райцєс 630; в Залїццях Дулемба 352, а Райцєс 720; у всьмох дальших місцевостях Дулемба 917, а Райцєс 128. Загалом одержав др. Дулемба 2,530 гол. а др. Райцєс 2,802 гол. Виборанїй послом жид Брайтеровець др. Г. Райцєс.

В Дрогобичї одержав др. Левєнштайн (Rada Nar.) 2,485; Гавєнер (соц.) 1035; Сєгаль (соц.) 793; в Турці Лев. 1079, Гав. 54, Сєг. 117; в Болеховї Лев. 709, Гав. 18, Сєг. 109; в Сколім Лев. 948, Гав. 185, Сєг. 10 гол. Загалом одержав Левєнштайн 5,232 г., Гавєнер 1302 г., Сєгаль 1029. Виборанїй послом польскїй жид др. Левєнштайн (Рада народова). Українскїй кандидат о. Мосора в останнїй хвилї цофнув свою кандидатуру, та мимо сего одержав 41 голосів. Таке вицофанє одинокої рускої кандидатури є без сумніву страшно деморалїзуючє, бо видає руских виборців на поталу ворогам нашого народу.

— **До чого веде вихованє без віри?** Суд присяжних в Montbrison судив в тих днях 14-лїтного хлопця Івана Марїю Лїфурну за нечуваний проступок. Служав він імено у Івана Санїєр яко пастушок. А що не сповняв належито своїм службам, а при тїм мучив без милосердя бідні звірята, повіренї єго опїці, то діставав часто від господарів вимілки. Се єму так не подобало ся, що рїшив ся помстити. У господарів був син 15-місячний Лукїян. Лїфурну ударив дитяну грубим кїєм в голову, задля чого дитина стратила свідомість. Тодї забрав її пастушок і кинув до каналу. Дня 6. мая с. р. найдєно дитину в кїлоаці, а судови вїдала ся єї смерть підозрілою. Підозреня впадо вдразу на пастушка і єго увязнено. З найбільшим цїнїзмом признав ся він до звірского проступку. При тїм виявили ся єце такі рїчи, що годї о тїм і згадувати. Суд засудив нелїтнього проступника на 10 лїт вязниці в домі поправи. Тїште ся! ви всі, що хочєте мати школи без Бога і викорєнити в народї віру. Тут маєте примір, як такий чоловік без віри виглядає. В нїм можєте також неначє в зеркалї і себе доглянути.

— **Голод в Росїї в числах.** Росїйскї дневники принолять страшні образи з оклїць, де був невржай. Населєнє терпить голод, мовби яку хривїчну недугу, від якої нем кому видчити. Почавши від 1817 року було в Европї лише в одній Росїї більше як 20 невржайних лїт. А від 1897 року нема майже ні одного року, щоби не терпїло на голод 20 або більше губерній. І якїж наслідки сїєї постійної пошєсти? На се питанє дають числа таку сумву відповїдї, що нас потрясають. В однім тїльки 1892 році припало на європейську Росїю о 800,000 больше смертей, як в інших лїтах. Голод прирав отже в тїм році два рази больше жертв, як росїйско-япанська війна, яка належала до вїйково кровавих. Літа отже голоду поривають больше жертв, як най-

кровавітні війни. Російський голод не тільки убивав сотки тисяч осіб, але впливав страшно майже на кожний організм селянина, так що він виводив. Статистика вказує, що в Росії в селі не вмирає тільки людей, що в Росії. Так приміром, на кожних 10.000 населення умирає річно у Франції 211, в Німеччині 181, в Швейцарії 146, в Норвегії 141, в Данії 131, в Новій Зеландії 104, а в Росії аж 350! Також учить нас статистика, що жите російського населення в порівнянні з довготою життя інших народів є дуже коротке. На 100.000 мужчин доходить до 50. року життя в Німеччині 412, у Франції 476, в Швеції 537, а в Росії 287. Точніший погляд дають нам ще числа смертей малих дітей. На 100.000 дітей в р. 1906 померло в Данії 122, в північній Америці 97, в Новій Зеландії 62, а в Росії 272. Образ буде ще страшніший, коли приглянемося числам смертей дітей до п'ятого року життя вмирає в Норвегії 190, в Данії 211, в Швеції 186, а в Росії 495. Так отже в Росії тільки половина дітей доживає до п'яти літ! І чуж може бути інакше, коли приміром в уфимській губернії вже від кількох місяців живуть люди лише жолудюю, а тепер коли упав сніг, нема і сего корму.

Виконане присуду смерті на мільонери. Звісно в З'єднених Державах мільонера Баттіма, засудженого на кару смерті за убийство жінки, страчено в суботу в Новім Йорці при допомозі електрики. Перед смертю признався, що узяв жінку підчас проходу, тому що хотів одружити її з своєю любовницею.

Зі статистики державних залізниць. В місяці жовтня перевезли австрійські залізниці 10,348,000 осіб і 8,004,100 тон товарів. З продажі особових білетів і з оплати кланків, перевезених особовими поїздами було в сім часі 14,101,200 К доходу, а з перевозу товарів 51,546,500 К, то є разом 65,647,700 К. В минулім році дохід з продажі особових білетів і з оплат за перевіз товарів вносили в сім часі тільки 62,312,678 К, отже в сім році зріс дохід о 3,235,002 К. Ся надвизка повстала головню зі збільшеного перевозу вбіжа і угля.

Від початку сего року, аж до 31. жовтня то є в десятих місяцях, перевезли австрійські залізниці 106,117,200 осіб і 64,324,700 тон товарів. З продажі особових білетів і з оплати кланків, перевезених особовими поїздами було в сім часі 155,768,300 К доходу, а з перевозу товарів 435,186,700 К, або разом 590,955,000 К. В минулім році вносили дохід протягом сего часу тільки 560,136,589 К, то є всім році зріс дохід о 30,818,411 К.

Спір о Рембрандта. По недавній продажі одного з архитворів Рембрандта, славного його „Млина“ до Америки, почав ся у фахових кругах спір про автентичність сего образу. Розпочав його олен в найповажніших знавців штуки, радник Зайдліц в Дрезда, оголошуючи стацию, в якій доказує, що проданий образ „Млин“ не є твором Рембрандта, тільки повстав в его школі. По всякій імовірности автором сего твору має бути Ерт де Гельбер. З причини сего статі Зайдліца писью „Kunst und Künstler“ розписало анкету в справі автентичности образу. В ній забрало голос богато фахових знавців. Вільдельм Боде обстоював за автентичность і як докази уважає він походження сего образу зі звісного збору орлеанського князя, і знаменні его цїхи, характеристичні в способі композицій. Ся самої думки є голандський знавць штуки проф. А. Бредіус. Натомість голандський маляр І. Вег твердить, що всі аргументи, які досі подано, не промовляють ще вновні і переконуючо за автентичность! Проф. гагської академії Гофат де Гро каже, що назвища Сеґера і Ерт де Гельдера, як авторів образу, треба уважати за виключені, але також і авторство Рембрандта насуває великі застороги. На останку забрав голос також знова Зайдліц і заключає зі всего спору, що так основні суперечности думок може ршати аж дослід будучини.

Крадіж образу. В церкві св. Марка у Флоренції скрадено цінний образ Пресв. Дїви, мальований Фр. Анджеліком. А що образ є великий, бо лиш 060 м. довгий, а 030 м. широкий, то побоюють ся, що злодієви удасть ся его вивезти за границю.

Оповістки.

Заявляю отсим, що я не є автором дописи в 264 ч. „Руслана“ п. в. „Довірочні збори посла Старуха“. — *Гринько Бобяк.*

Маріанове свята в Белзі. Всі товариства просвітні і економічні в Белзі устроюють дня 6. грудня торжественний обід 100-літних роковин уродин Маркіяна Шашкевича по слідуючій програмі: 1) о годні 10. рано запоу-

кійне Богослужене в парохіальній церкві; 2) о год. 12. в полудне академія і концерт в салі „Народного Дому“. За Комітет: о. Лука Салук, Василь Гоца.

Маріанове свята у Відні. Дня 8. грудня уладжують українські товариства у Відні в концертній салі готелю „Zur Post“ I. Fleischmarkt N-ro 16. вечерниці присвячені памяти Маркіяна Шашкевича. В програму вечерниць входять: Святочна промова віцепрезидента парламенту п. Юліана Романчука; продукції хору тов-а акад. „Січ“, гра на фортеп'яні п. Дністрянської, сольо-співи п. Носалевиця, оперного співака, та шп. консерватористів Любінецкого і Прокоповича, кuartет смичковий і деклямація. Початок 8. год. вечер. Ціни місць: крісло перворядне 6 К, другорядне 4 К, треторядне 2 К, четверторядне 1-50 К, балькон середній 2 К, бічний балькон 1 К, стоячі місця 60 сот.

Прибичним адютантом і начальником військової канцелярії архієпископа Франц Йосафа став іменований др. Карло Бардольф.

В Жовкві відбудуть ся заг. збори філії „Просвіта“ дня 8. грудня о 11. год. в салі „Вірн“.

В Жидачеві будуть заг. збори філії „Просвіти“ дня 8. грудня в салі „Сокола“, а вечером вдобуде ся представлене.

Рогатині відбудуть ся заг. збори філії „Просвіти“ дня 12. грудня, бо заповіджені на 20. с. м. не відбули ся.

В Товмачі відбудуть ся в чит. „Просвіти“ дня 6. грудня о 2. год. І. заг. збори тов. „Селянська Бурса ім. Шашкевича“.

В Бережанах будуть заг. збори філії „Просвіти“ дня 8. грудня в салі „Наді“ о 12. годні.

З залізниць. З днем 1. жовтня 1911 отворено стацию Львів-Клепарів на шляху залізниці Львів-Белзень (Томашів) також для перевозу матеріялів вибухових, вчислених в додатку Ц. уст. І. а. група 2 (легко вибухаючі матеріяли стрільничі і розсаджуючі) і уст. І б. група 2 (легко вибухаюча амуниція) до тарифи товаровой, часть І, розділ А.

Телеграми

в дня 29. листопада.

Будапешт. (ТКБ). Угорський сойм радив вчера над бюджетом міністерства внутрішних справ.

Бухарешт. (ТКБ). Вчера отворено парламент престолюною мовою.

Відень. (ТКБ). Вчера зачали ся тут наради першого візду „Державного союзу республікаторів в Австрії“. В нарадах бере участь поверх пів тисячі відпоручників.

Льондон. (ТКБ). Бюро Райтера доносить що російський посол в Тегерані навязав знова дипломатичні зносини з Персією.

Париж. (ТКБ). Палата послів радила вчера над бюджетом міністерства війни.

Брандис над Лобю. (ТКБ). Прибув тут вчера на довгий побут архієпископ Кароль Франц Йосиф з женою.

Лісбона. (ТКБ). Тут настав вже повний спокій. Сенат і палата послів ухвалили правительству довіре.

Петербург. (ТКБ). Прибув тут австрійський амосадор гр. Тун-Вольсасіна.

Париж (ТКБ). Вчера о 6. год. рано помер тут мільонер бар. Густав Ротшільд.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Комунікат Краєвого Союзу для збуту худоби з торгу на безрогі у Відні, дня 28. листопада 1911.

Загальний згін вносили 17.111 штук. Ціни:
 Пріма:
 Безрогі галицкі, молоді, легкі 90-104
 ” ” тяжкі і товсті 104-112
 ” ” старі і вибраквані 76-90

Тенденція: Згін сего тижня був о 614 штук менший чим попередного тижня. Ціни позістали ті самі, що були попередного разу, але слідна є тенденція до звизки цін.

Силки приналежні до „Краєвого Союзу для збуту худоби“ доставили 2599 штук на 4.114 штук, проданих через Хліборобську Агенцію для продажі худоби.

При закупні товарів просимо покликувати ся на наш дневник.

Фабрика меблів Франца ЗАЙЦЕРА (Zeizer)
порукає найдешевшід
 Спальні, Ідальні, Гальони, Канцелярні, матерії ітд.
 ЛьВІВ. Пасаж Міколаяша.

Ц. К. НАДВОРНІ ДОСТАВЦІ
П. ЛЯДШТЕТТЕР і СИНІ
МОДНІ ТОВАРИ **ЛьВІВ**
 ул. Академічна ч. 10

З публічної ліцитації, походячі нові мебел продають ся по слідуючых цінах: Сесейний креденс К 45, отомана К 16, шафи К 30, спальня К 190, ідальня К 140, столи К 9, уладження кавалерської кімнати К 120, плюшени салюони К 90 магонізовані салюони К 180. Крім сего чимало образів, крісел, столів, шаф, креденсів, канап, столів в, занавіс і фіранок. — **Д РОТЕУМ“** ул. Ліндого ч 7 (бична Коєрника). По обумову з привидзью листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і посередничить в продажі меблів з приватних домов, а конкурсових і свадкових мас — приймає усю обстановку до перехованя.
 Перша найбільша 25 покоєв бгата заосмотрена

!!Купуйте!!!

одобреннй Радою шкільною кравкою і виданий накладом „Видавництва Чина св. Василя В.“ в Жовкві підручник

Д-ра Богдана Барвіньского п. в. „Оповіданя з рідної історії“.

Підручник обнимає 190 сторін тексту, XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кредовим папері і 2 манки. В гарній полотняній оправі коштує всего 2 К 20 с.

Сей підручник є першим підручником рідної історії для руских середних шкл і дає шкільній молодежи вперше повний образ нашої бувальщини. Писаний так, що вадає ся не лише для учеників І. класи середних шкл, але при недостачі іншого підручника й для учеників висших клас, для руских віділових шкл, для семінарич і лицей в та до кваліфікаційних іспитів на народних і віділових учителів.

Надає ся він до нау і в дівочих та хдолячих бурсах і інститутах, а їзза своєї пруступности також для наших читальне, для селян і міщан. З хісною може почити ся з него нашої історії й кожній осьвічени Русин, що не має часу розчитувати ся в обємистих книжках.

У Львові набувати можна в „Книгарні Наук. Товариства ім Шевченка“, Ринок 10.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до:					Приїзд на Головний дворець з:				
рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
3 40	8 22*	2 45*	7 00*	11 1	5 50	9 00*	5 48	9 50	
—	8 45	6 05	7 30	12 35*	7 30	10 15	1 30*	8 25*	2 22*
—	—	5 46	—	—	—	—	—	7 15	—
—	—	8 50	—	—	—	—	1 10	5 40	—
6 15	10 40	2 18*	8 46	11 13	7 20	11 55	2 10*	—	10 30
—	—	2 35	8 38*	—	—	8 08*	—	10 10	—
6 0	9 15*	2 20*	—	10 48	8 05	—	2 05*	—	9 34
—	9 37	—	—	2 50*	—	—	5 52	6 26*	12 05
—	—	3 05	—	—	—	10 25	—	—	—
—	—	—	6 29	—	5 45	—	—	—	—
6 00	—	1 45	6 50	11 25	7 28	11 40	6 45	—	11 00*
7 30	—	1 45	6 50	—	7 28	11 40	4 25	—	11 00
6 35	9 05	3 40	—	10 40	8 0	9 58	1 40	9 00	—
6 06	—	2 28	7 49	11 35*	7 33	—	1 26	8 00	—
8 20	—	—	—	6 00	—	—	—	—	—
5 8	—	—	6 16	—	8 15	—	4 30	—	—
5 58	—	—	6 16	—	—	11 15	—	10 20	—
5 50	—	2 50	—	—	—	11 15	—	10 20	12 16*
—	—	—	—	—	—	10 04	—	6 30	—

Відїзд з Підзамча до:					Приїзд на Підзамче з:				
рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
6 30	11 01	2 33	9 09	11 33	7 01	11 3	1 55*	—	10 13
—	—	2 52	8 51*	—	—	7 49*	—	5 16	—
6 12	—	—	6 30	—	—	10 54	—	8 52	—
6 12	—	1 30	6 30	10 40*	7 26	10 54	6 24	9 5 7	12 00*
8 12	—	—	5 38	—	8 12	—	6 11	9 1 7	—

Відїзд з Личакова до:					Приїзд на Личаків з:				
рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
6 31	—	—	6 5 1	—	6 31	—	—	9 36	—
6 31	—	1 49	6 5 1	10 59	7 08	10 36	6 06	9 3 4	11 43*

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їздять. В лише «едлі, К в суботі і неділі.

